

ומהאי אילנא נחתין נשמתין דערב רב דאינון
דערבוביא דטוב ורע, וכמה נימין תליין
מהאי אילנא דאינון צבא השמים, די ממנן על
ככביא ומזלי, וכלהו מעורבין טוב ורע, והוון ענפין
תליין מהאי סטרא ומהאי סטרא, אלין מכותין
ואלין מחיין, אלין שדים מסטרא דשמאלא, ואלין
מלאכים מסטרא דימינא, והוון ידעין פל גוונין
דענפין דאילנא דאינון מזלות וככבים, והוון לקטין
עשבין בגוונא דאלין גוונין, והוון עבדין דיוקנין
כפום ההוא מזל דהוון בעאן לנחתא ליה, כגון טלה
או שור או בתולה או תאומים דאיהו צורת אדם
דו פרצופין, דאיהי דיוקנא דנוקבא, או סרטן או
אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או
דלי או דגים, והוון מקטרין לון באלין עשבין בכל

לשון הקודש

ואלו מלאכים מצד הימין, והיו יודעים
 כל הגוונים של ענפי האילן שהם מזלות
 וכוכבים, והיו לוקטים עשבים כמו של
 הגוונים הללו, והיו עושים דמיות כפי
 אותו המזל שהיו רוצים להוריד אותו,
 כמו טלה או שור או בתולה או תאומים,
 שהוא צורת אדם דו פרצופים, שהיא
 דמות של נקבה, או סרטן או אריה או
 מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי

מעיו וירכותיו של נחשת, מצד של
 הנחש הקדמוני.

ומהאילן הזה יורדות נשמות הערב רב,
 שהם ערבוביה של טוב ורע, וכמה נימין
 תלויות מהעץ הזה, שהם צבא השמים,
 שממנים על הכוכבים והמזלות, וכלם
 מערבים טוב ורע, והיו הענפים תלוים
 מהצד הזה ומהצד הזה, אלו מכותים
 ואלו מחיים, אלו שדים מצד השמאל,

גִּזְוִן, לְכָל חַד כְּפּוּם גִּזְוִן דִּילִיה לְעֵילָא, וְהָכִי הוּוּ
עֲבָדִין דִּיּוֹקְנִין דִּיצוּרַת חֲמָה וּלְבַנָּה וּשְׁבַעָה פְּכָבִי
לְכַת, וְהוּוּ מְקַטְרִין לְכָל צוּרָה דִּהוּוּ בְּעָאן לְנַחְתָּא
לְעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא אֲתִמַּר עֲלֵיהוּ כֹּה אָמַר יְהוּ"ה
לְמַקְטָרִים וּלְמִזְבְּחִים לְפְכָבִים וּלְמִזְלוֹת וּלְשִׁמְשׁ אוּ
לִירַח אוּ לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צוּיִתִּי.

אָמַר לִיה מַאי לְמִזְבְּחִים, אָמַר לִיה לְכָל דִּיּוֹקְנָא
הוּוּ עֲבָדִין, דְּנִטְלִין בְּעִירָן אוּ עוֹפִין כְּפּוּם
הַהוּא מְזֹל, וְהוּוּ דְבַחִין עֲלֵיהוּ, וְדָא אִיהוּ לְמִזְבְּחִים,
וְהוּוּ נַחְתִּין לוֹן וּמְמַלְלִין עֲמַהוֹן וְהוּוּ עֲבָדִי
רְעוּתֵהוֹן, וְהוּוּ סַגְדִּין לוֹן וְהַמְנִין בְּהוֹן, אָמַר לִיה
בְּמַאי הוּוּ נַחְתִּין לוֹן, אָמַר לִיה בְּרִי הוּוּ יַדְעִין כָּל
שְׁמָהֶן דְּשָׁמָא מְפָרֵשׁ, וְהוּוּ מַשְׁבִּיעִין לוֹן, וּלְכַתַּר
עָאֲלִין שְׁמָא מְפָרֵשׁ (ד' יז ע"ב) בְּפוּמֵיהוֹן דְּאֲלִין

לשון הקודש

אָמַר לוֹ: מַה זֶה לְמִזְבְּחִים? אָמַר לוֹ: לְכָל
דְּמוֹת הֵיּוּ עוֹשִׂים, שְׁנוּטְלִים בְּהַמוֹת אוּ
עוֹפוֹת כְּפִי אוֹתוֹ הַמְזֹל וְהֵיּוּ זוֹבְחִים
עֲלֵיהֶם, וְהוּוּ לְמִזְבְּחִים, וְהֵיּוּ מוֹרִידִים
אוֹתָם וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם, וְהֵיּוּ עוֹשִׂים
רְצוֹנָם, וְהֵיּוּ מְשַׁתְּחוּיִם לָהֶם וּמְאַמִּינִים
בָּהֶם. אָמַר לוֹ: בְּמַה הֵיּוּ מוֹרִידִים אוֹתָם?
אָמַר לוֹ: בְּנִי, הֵיּוּ יוֹדְעִים אֶת כָּל הַשְּׁמוֹת
שֶׁל הַשָּׁם הַמְּפָרֵשׁ וְהֵיּוּ מַשְׁבִּיעִים אוֹתָם,

אוּ דְגִים, וְהֵיּוּ מְקַטְרִים לָהֶם בְּעֵשְׂבִים
הַלְלוּ בְּכָל צוּרָה, לְכָל אֶחָד כְּפִי הַצּוּרָה
שָׁלוּ לְמַעְלָה, וְכַךְ הֵיּוּ דְמִיּוֹת שֶׁל צוּרַת
חֲמָה וּלְבַנָּה וּשְׁבַעָה פְּכָבִי לְכַת, וְהֵיּוּ
מְקַטְרִים לְכָל צוּרָה שֶׁהֵיּוּ רוֹצִים לְהוֹרִיד
לְעוֹלָם, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר
יְהוּ"ה לְמַקְטָרִים וּלְמִזְבְּחִים לְפְכָבִים
וּלְמִזְלוֹת וּלְשִׁמְשׁ אוּ לִירַח אוּ לְכָל צְבָא
הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צוּיִתִּי.

דיִּיִקְנִין וְהוּוּ מִמְּלָלָן, וְדָא אִיהוּ רִזָּא דְקָרָא (ירמיה נא מד) וְהוּצֵאתִי אֶת בְּלַעֲזוּ מִפִּי, נִפְל שְׁמָא מְפָרֵשׁ וּמְיָד נִפְלַת צְלָמָא עַל אֲנַפּוּהִי, אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר וְכִי אֵיךְ הָהּ שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלִיל בְּהוֹן, אָמַר לִיה בְּרִי עַל הָאֵי אֲתִמַּר (שמות כ ז) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא כִּי לֹא יִנְקָה וְכוּ', אָמַר לִיה וְכִי יָכִיל בְּרַ נִשׁ לְאֹזְלִיף שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַגְנָא, אָמַר לִיה אֵין.

וּבְגִזּוּנָא דָּא מָאן דְנִפְיִק בְּרִשׁוֹת הַיְחִיד וְאַעִיל בְּרִשׁוֹת הָרַבִּים, אִז דְאַפִּיק זְרַע מִנִּיה מֵאוֹת בְּרִית קִדְשׁ וְאַעִיל בְּרִשׁוֹת נּוֹכְרָאָה, בְּאֵלוּ הָאֵי נִטַע אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, וּבְגִין הָאֵי בְּרַ דְנִטַע בְּזוּנָה אִז שְׂפַחָה אִז גּוּיָה אִז נְדָה, אֲתִמַּר (שם ד) לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל, וְעַל בְּרַתָּא דְאַתְעֵבִידַת בְּגִזּוּנָא דָּא

לשון הקודש

לְלַמַּד אֶת שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַנּוּם?
אָמַר לוֹ בֵּן.

וּבְגִזּוּן זֶה מִי שְׁמוּצִיא בְּרִשׁוֹת הַיְחִיד וּמְכַנֵּים בְּרִשׁוֹת הָרַבִּים, אִז שְׁמוּצִיא זְרַע מִמֶּנּוּ מֵאוֹת בְּרִית קִדְשׁ וּמְכַנֵּים לְרִשׁוֹת נְכַרְיָה, בְּאֵלוּ זֶה נִטַע הָאֵילָן שֶׁל טוֹב וְרַע, וּמִשׁוּם זֶה בֵּן שְׁנַטַע בְּזוּנָה אִז שְׂפַחָה אִז גּוּיָה אִז נְדָה, נִאָמַר לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל, וְעַל בֵּת שְׁנַעֲשֶׂתָה בְּגִזּוּן זֶה נִקְרָאת

וְאַחַר כֵּן מְכַנִּים אֶת הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ בְּפִיהֶם שֶׁל הַדְּמוּיֹת הַלְלוּ וְהִיוּ מְדַבְּרִים, וְהוּוּ סוּד הַכְּתוּב וְהוּצֵאתִי אֶת בְּלַעֲזוּ מִפִּי. נִפְל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, וּמְיָד נִפְל הַצֶּלֶם עַל פְּנָיו. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי אֵיךְ הָיָה שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַבֵּר בְּהֶם? אָמַר לוֹ: בְּנִי, עַל זֶה נִאָמַר לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא כִּי לֹא יִנְקָה וְכוּ'. אָמַר לוֹ: וְכִי יָכֹול אָדָם

אַתְּקִרְיַאת מִסְכָּה, וְעַלֵּיהּוּ אַתְּמַר (דברים כז טו) אָרוּר
 הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמִסְכָּה וְגוֹמֵר, וְשֵׁם בְּסֵתֵר,
 מַאי בְּסֵתֵר בְּסֵתֵרוּ דְעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא (שמות כ כג) לֹא תַעֲשׂוּן (אתי) אֱלֹהֵי כֶסֶף
 וְאֱלֹהֵי זָהָב, וְהָכִי אִוְקְמוּהוּ חֲבֵרְיָא לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי
 כְּדָמוֹת שְׁמַשֵּׁי שְׁמַשְׁמֵשִׁין אוֹתִי (נ"א לְפָנַי) בְּמָרוֹם,
 לְצִיּוּרָא בְּסֵתֵר דִּילִי שׁוּם צִיּוּר אוּ דְמִיּוֹן, דְּכָל מָאן
 דְּצִיּוּר לְעִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּסֵתֵר (דְּאִיְהִי
 שְׂכִינְתִּיהּ, כְּלִילָא מַעֲשֵׂר סְפִירָאן), שׁוּם צִיּוּר וְצֵלִם וּדְמוֹת
 כְּגוֹנוֹנָא דְּמִצִּירִין בְּשְׁמַשֵּׁי דִילִיהּ, נִשְׁמַתִּיהּ
 אֶתְלַבֶּשֶׁת בְּהָהּוּא צֵלְמָא, כַּד נִפְקַת מִהָאִי עֵלְמָא,
 קָלָא נִפְקַת לְגַבְהָ לְצֵלְמָא תּוֹקְדוֹן בְּנוֹרָא, וּבְגִין דָּא
 אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ישעיה מ כה) וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי
 וְאִשׁוּהָ יֹאמַר קְדוֹשׁ, וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֵ"ל וּמַה
 דְּמוֹת תַּעֲרְכוּ לוֹ (שם יח).

לשון הקודש

שְׁצִיר לְמַעְלָה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּסֵתֵר (שְׂהִיא שְׂכִינְתוֹ הַכּוֹלֵה מַעֲשֵׂר סְפִירוֹת) שׁוּם
 צִיּוּר וְצֵלִם וּדְמוֹת כְּמוֹ שְׁמַצִּירִים
 בְּשְׁמַשֵּׁי שְׁלוֹ, נִשְׁמַתוּ מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּאוֹתוֹ
 צֵלִם בְּשִׁיּוּצָאֵת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, וְקוֹל יוֹצֵא
 אֵלֵיהֶם: אֶת הַצֵּלִם הַזֶּה תִּשְׂרְפוּ בְּאֵשׁ,
 וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל
 מִי תְדַמְיוּנִי וְאִשׁוּהָ יֹאמַר קְדוֹשׁ, וְאֵל מִי

מִסְכָּה, וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמִסְכָּה וְגוֹמֵר, וְשֵׁם בְּסֵתֵר.
 מַה זֶה בְּסֵתֵר? בְּסֵתֵרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמִשׁוּם
 זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא תַעֲשׂוּן
 אֶתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב, וְכַד פְּרָשׁוּהוּ
 הַחֲבֵרִים, לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי כְּדָמוֹת שְׁמַשֵּׁי
 שְׁמַשְׁמֵשִׁים אוֹתִי (לְפָנַי) בְּמָרוֹם לְצִיּוּר
 בְּסֵתֵר שְׁלִי שׁוּם צִיּוּר אוּ דְמִיּוֹן, שְׂכָל מִי

וּבְרִי וְדַאי כָּל מָאן דְּנָפִיק מִרְשׁוֹת הָרַבִּים וְאַעִיל
 בְּרִשׁוֹת הַיְחִיד אוֹ מִרְשׁוֹת הַיְחִיד וְאַעִיל
 בְּרִשׁוֹת הָרַבִּים, כְּאֵלוֹ עָרַב שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּעִבּוּדָה זָרָה, וְעָבִיד אֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, וְדַא
 הוּא רָזָא דְהוּא נָפִיק בְּלֵעוּ מִפִּיּוֹ, דְּבִיָּה הוּא אָמַר
 צְלָמָא דְנְבוּכַדְנֶצַּר אָנְכִי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ, וּבְגִין דָּא
 לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוּא, וְעַתִּיד
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַעְקָרָא הַאי אֵילָנָא מֵעֲלָמָא
 וְלֹאֻקְדָּא לִיה בְּגִיְהֵנָם, הֲדַא הוּא דְכָתִיב (שם א לא)
 וְהָיָה הַחֲסַן לְנִעְרָת וְגוֹמֵר.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן אֲסִיר לְעַמָּא
 לְאַשְׁתַּמְשָׂא בְּשׁוּם מִלְּאָךְ וְלֹא בְּשִׁמָּא
 בְּעֲלָמָא בְּתַר דְּאִית עֲרַבּוּבִיא, אָמַר לִיה בְּרִי לֹא
 הָבִי, דְּהָא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַדָּם (בראשית ב

לשון הקודש

יהו"ה אֱלֹהֵיךָ לְשׂוּא, וְעַתִּיד הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְעַקֵּר אֶת הָעֵץ הַזֶּה מִן הָעוֹלָם
 וְלְשַׂרְף אוֹתוֹ בְּגִיְהֵנָם. זֶהוּ שְׂכָתוּב וְהָיָה
 הַחֲסַן לְנִעְרָת וְגוֹמֵר.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם כֵּן, אֲסוּר לְעֵם
 לְאַשְׁתַּמְשָׂא בְּשׁוּם מִלְּאָךְ וְלֹא בְּשֵׁם בְּעוֹלָם
 אַחַר שֵׁישׁ עֲרַבּוּבִיא. אָמַר לוֹ: בְּגִי, לֹא
 כֵּן, שְׁהֲרִי אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְאַדָּם, מִכֹּל עֵץ הֵגַן אֲכוֹל תֹּאכַל, מִעֵץ

תְּדַמְיוּן א"ל ומה דמנות תערכו לו.

וּבְגִי, וְדַאי כָּל מִי שְׂמוּעִיא מִרְשׁוֹת
 הָרַבִּים וּמְכַנִּים לְרִשׁוֹת הַיְחִיד אוֹ מִרְשׁוֹת
 הַיְחִיד וּמְכַנִּים לְרִשׁוֹת הָרַבִּים, כְּאֵלוֹ
 עָרַב אֶת שֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעִבּוּדָה
 זָרָה וְעָשָׂה עֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, וְזֶהוּ הַסּוּד
 שֶׁל הָיָה מוּעִיא בְּלֵעוּ מִפִּיּוֹ, שְׂבּוּ הָיָה
 אוֹמֵר צְלָמוֹ שֶׁל נְבוּכַדְנֶצַּר אָנְכִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיךָ, וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם

טו) מכל עין הגן אכול תאכל, מעין הדעת טוב ורע לא תאכל, אמר רבי אלעזר האי הוה קדם דהאב, פתר דהב ונחית מאתריה ואתערב באילנא דטוב ורע, אמר ליה ודאי הכי הוא, ובזמנא דישראל אינון בגלותא, כאלו הוו מעורבין באילנא דטוב ורע, ובגין דא אוקמוהו קדמאין, ישראל בגלותא עובדין עבודה זרה בטרהרה הם.

אבל אליו דידיעין אילנא דקודשא בריך הוא דאיהו עין החיים, נטוע בגן דיליה דאיהי שכינתא דיליה, דאתמר בה (תהלים ה ה) לא יגורד רע, יכלין לנחתא חילא מתמן לגבי שכינתיה בלא ערבוביא כלל, בכל פקודא ופקודא, איהו עין פרי עושה פרי למינו (בראשית יא א), נטוע בגן בלא ערבוביא כלל, ובגין דא אמר למינו, אבל עין הדעת טוב ורע לא אתמר ביה למינו, אבל מעורב

לשון הקודש

אבל אלו שיודעים את האילן של הקדוש ברוך הוא, שהוא עין החיים הנטוע בגן שלו שהיא שכינתו, שנאמר בה לא יגורד רע, יכולים להוריד פה משם לשכינתו בלי ערבוביה כלל בכל מצוה ומצוה, הוא עין פרי עושה פרי למינו, נטוע בגן בלי ערבוביה כלל, ומשום זה אמר למינו, אבל עין הדעת

הדעת טוב ורע לא תאכל. אמר רבי אלעזר: זה היה קדם שחטא, אחר שחטא ויירד ממקומו והתערב בעין של טוב ורע. אמר לו: ודאי כך הוא, ובזמן שישראל הם בגלות, כאלו הם מערבים באילן של טוב ורע, ומשום זה פרשוהו הקדמונים, ישראל בגלות עובדים עבודה זרה, בטרהרה הם.

מִיִּן דְּלֹא בְּמִינִיהּ, וּבְגִינִיהּ אֲתָמַר (ויקרא יט יט) שְׂדֵדָּה לֹא
תִּזְרַע בְּלֵאִים וְכוּ', שְׁעֻמְנֵי לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ.

זְבֻחָהּ אִיהוּ מָאן דְּסָלִיק אֲמוּנָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּה
הוּא דְּאִיהִי שְׂכִינְתִּיהּ כְּלִילָא מִעֶשֶׂר
אֲמִירָן, בְּמַחְשְׁבַתָּא חֲדָא בְּרַעוּתָּא חֲדָא בְּלֹא
עֲרֻבוּבָא כְּלָל, דְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה נְטוּעָה בֵּיהּ,
וְאִיהִי גַן דְּכֻלְהוּ סְפִירָן בְּהָ אֵינוֹן חָד, וְכָל חַד עֶבֶד
בְּהָ פְּרִי לְמִינוֹ, אִיהִי מִיִּן דְּכָל חַד וְחַד לֹא נָפִיק
מִנִּיהּ זְרַעִין לְבָר, הָכִי צְרִידָּה בַר נִשׁ דְּלֹא אֲפִיק
זְרַעָא לְבָר מִבֵּת זֻגִיָּה, דְּאִיהִי מִיִּן דִּילִיָּה יְחֻדָּא
דִּילִיָּה, וּבְהָהוּא זְמַנָּא דְּצְרִידָּה בַר נִשׁ לִיְחֻדָּא
לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּה הוּא בְּשְׂכִינְתִּיהּ, צְרִידָּה לְהַפְּשִׁיט
מִנִּיהּ כָּל מַחְשְׁבֵיִן דְּאֵינוֹן קְלִיפִין, דְּאֲתָמַר
בְּהוֹן (משלי יט כ"א) רַבּוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וְלִסְלַקָּא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

שְׂכָל הַסְּפִירוֹת בְּהָ, הֵן אַחַד, וְכָל אַחַד
עוֹשֶׂה בְּהָ פְּרִי לְמִינוֹ, הֵיא מִיִּן שְׂכָל אַחַד
וְאַחַד לֹא מוּצִיא מִמֶּנָּה זְרַעִים הַחוּצָה,
כִּד צְרִידָּה אָדָם שְׂלֵא יוּצִיא זְרַע מִחוּץ
לְבֵת זֻגֵנָה, שְׂהֵיא הַפִּין שְׁלוֹ וְהַיְחוד שְׁלוֹ,
וּבְאֹתוֹ זְמַן שְׂצְרִידָּה אָדָם לִיְחוד אֵת
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינְתוֹ, צְרִידָּה
לְהַפְּשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת שְׁהוֹן
קְלִפּוֹת, שְׂנֵאמַר בְּהוֹן רַבּוֹת מַחְשְׁבוֹת

טוֹב וְרַע לֹא נֵאמַר בּוֹ לְמִינוֹ, אֲבָל מְעַרְב
מִיִּן בְּשְׂאֵינוֹ מִינוֹ, וּבְשְׂבִילוֹ נֵאמַר שְׂדֵדָּה
לֹא תִזְרַע בְּלֵאִים וְכוּ', שְׁעֻמְנֵי לֹא יַעֲלֶה
עֲלֶיךָ.

אֲשֵׁרֵי הוּא שְׂמַעְלָה אֵת הָאֲמוּנָה שְׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂהֵיא שְׂכִינְתוֹ
הַכּוֹלָה מִעֶשֶׂר אֲמִירוֹת, בְּמַחְשְׁבָהּ
אֲחַת, בְּרַצוֹן אַחַד כְּלִי עֲרֻבוּבָה כְּלָל,
שְׂכָל סְפִירָה וְסְפִירָה נְטוּעָה בּוֹ, וְהֵיא הֵן

שְׁכִינְתִּיהָ לְגִבִּיהָ בְּמַחְשַׁבְתָּא חֲדָא, חֲדָא הוּא
 דְּכְתִיב (שם) וַעֲצַת יְהו"ה הִיא תְּקוּם, כְּגִוּוֹנָא דְּבַר
 נֶשֶׁךְ דְּמַתְיַחַד בְּבַת זִוְגִיָּה, וְאַתְּפִשֵׁט מִלְּבוּשָׁיו לְמַהוּי
 עָמָה חַד, חֲדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית ב כא) וְהָיוּ לְבָשָׂר
 אֶחָד, הָכִי צְרִיךְ לְאַפְשָׁטָא מִנִּיהָ כָּל מַחְשְׁבִין
 אֲחֵרִין, בְּזִמְנָא דְּמַתְיַחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל
 יוֹמָא תְּרִין זְמָנִין, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
 יְהו"ה אֶחָד. (דף צח ע"א).

תְּקוּנָא שְׁתֵּינִין וְשִׁבְעָ

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים דָּא מַטְרוּן, דְּבְרָא לִיהָ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְדָמוֹן וְרֵאשִׁית
 לְכָל צְבָא הַשְּׁמַיִם דְּלִתְתָּא, וְדָא אִיהוּ אָדָם הַקָּמֹן,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד לִיהָ בְּדִיוֹקְנָא וְצִיּוּרָא
 דְּלַעִילָא בְּלָא עֶרְבוּבָא, וְעָלִיהָ אֲתַמַּר (בראשית א כד)

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

יהו"ה אחד.

תְּקוּנָא שְׁשִׁימִין וְשִׁבְעָא

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, זֶה מַטְרוּן,
 שְׁבָרָא אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קְדָמוֹן
 וְרֵאשִׁית לְכָל צְבָא הַשְּׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְזֶה
 אָדָם הַקָּמֹן, שְׁתַּקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה
 אוֹתוֹ בְּדָמוֹת וְצִיּוּר שֶׁל מַעְלָה בְּלִי
 עֶרְבוּבָה, וְעָלָיו נֶאֱמַר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ

בְּלֵב אִישׁ, וְלַהֲעֵלוֹת אֶת הַשְּׁכִינָה
 בְּמַחְשָׁבָה אַחַת. זֶהוּ שְׁכָנוֹב וַעֲצַת יְהו"ה
 הִיא תְּקוּם, כְּמוֹ שְׂאָדָם שְׁמַתְיַחַד עִם בַּת
 זִוְגוּ וּמַתְפִּשֵׁט מִלְּבוּשָׁיו לְהִיּוֹת עָמָה אֶחָד,
 זֶהוּ שְׁכָנוֹב וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כִּד צְרִיךְ
 לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת הָאַחֲרוֹת
 בְּזִמְנָא שְׁמַתְיַחַד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל
 יוֹם פְּעֻמִּים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ

תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְאִיהוּ עֵץ פְּרִי
 עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ (שם יא ז), בְּגוֹזְנָא דְלַעִילָא וְיִמָּאן
 דְּעָבִיד עֲרֻבּוּבֵיָא לְעִילָא וּלְתַתָּא, דְּהֵאֵי אֵילָנָא
 דְּעֲרֻבּוּבֵיָא, עֲרֻבּוּבֵיָא מֵאֵילָנָא דְמוֹתָא, פְּגִין דָּא
 אֲתַקְרִי מִטָּה, דְּאֲתַהֲפֵךְ לְנַחֲשׁ לְאַלְקָאָה בִּיה
 לְחִיבֵיָא, וּמָאן אִיהוּ דְאַפִּיךְ לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 דְשִׁלִּיט עָלֵיהּ וְהֵא אוּקְמוּהָ.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, פִּיּוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא הָוָה יָדַע דְּאֵילָנָא דָּא הָוָה עֲתִיד
 לְגַרְמָא מִיְתָה לְאָדָם (וּלְכָל בְּרִיּוֹן דְּעֲתִידִין לְמַהוּי אַבְתְּרִיהּ)
 אַמְאֵי בְּרָא לִיה לְאָדָם דְּעֲתִיד לְמַחְטֵי קַמִּיהּ, אָמַר
 לִיה בְּרִי דִּיּוּקְנָא דְלַעִילָא לָא הָוָה שְׁלִים עַד דְּבְרָא
 לְאָדָם, דְּהָכִי הָוָה אָדָם דְלַעִילָא (כ"י לְגַבִּי אָדָם דְּלְתַתָּא),
 בְּגוֹזְנָא דְנִשְׁמַתָּא לְגַבִּי גוּפָא, וּבְכַמָּה דְלָא אִית

לשון הקודש

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, פִּיּוֹן
 שֶׁהַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהָאֵילָן
 הַזֶּה הָיָה עֲתִיד לְגַרֵם מִיְתָה לְאָדָם (וּלְכָל
 הַבְּרִיּוֹת שֶׁעֲתִידוֹת לְהִיּוֹת אַחֲרָיו), לָמָּה בְּרָא אֶת
 הָאָדָם שֶׁעֲתִיד לְחַטֵּא לְפָנָיו? אָמַר לוֹ:
 בְּנִי, הַדְּמוּת שֶׁלְמַעְלָה לֹא הָיְתָה שְׁלֵמָה
 עַד שֶׁבְּרָא אֶת הָאָדָם, שֶׁכָּךְ הָיָה הָאָדָם
 שְׁלֵמָה (כַּלְפֵי הָאָדָם שְׁלֵמָה), כְּמוֹ שֶׁהִנְשָׂמָה

חַיָּה לְמִינָהּ, וְהוּא עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי
 לְמִינוֹ, כְּמוֹ שְׁלֵמָה. אוֹי לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה
 עֲרֻבּוּבֵיָה לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שְׂזוּהוּ אֵילָן שֶׁל
 עֲרֻבּוּבֵיָה, עֲרֻבּוּבֵיָה מֵעֵץ הַמּוֹת, בְּגַלְלָהּ
 נִקְרָא מִטָּה, שֶׁמִּתְהַפֵּךְ לְנַחֲשׁ לְהַלְקוֹת בּוֹ
 אֶת הַרְשָׁעִים, וּמִיְהוּ שֶׁהוֹפֵךְ אוֹתוֹ?
 הַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁוֹלֵט עָלָיו, וְהָרִי
 פְּרִשׁוּהָ.

עוֹבְדָא לְנִשְׁמָתָא בְּלֹא גּוֹפָא, הָכִי הוּא צָרִיךְ
 לְמַעְבַּד דִּיּוֹקְנָא לְתַתָּא לְאַפְקָא בֵּיהּ עוֹבְדָא, וְכֹלָא
 בְּגוּוֹנָא (כְּעוֹבְדָא) דְּלְעִילָא, אָדָם אִיהוּ לְחֻשְׁבֹן זְעִיר
 דְּחֵנוּךְ תִּשְׁעָ נְקוּדִין, פְּעוּלָה דִּילִיהּ שְׂכִינְתָא כְּלִילָא
 בְּכָל (מִכָּל) אֲתוּוֹן דְּאוּרֵי תָא, וְכֹלָא בְּגוּוֹנָא דְּלְעִילָא.

אָדָם דְּלְעִילָא לָא הוּא שְׁלִים בְּלֹא נּוֹקְבָא, הָדָא
 הוּא דְכָתִיב (שם ה ב) זָכַר וּנְקֵבָה בְּרֵאשִׁית וַיִּקְרָא
 אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם דְּכֵר, וְאָדָם נּוֹקְבָא, וְכֵד
 אֲתַבְּרִי אָדָם דְּלְתַתָּא דְּאִיהוּ נּוֹקְבָא, הָדָא הוּא
 דְכָתִיב (שם א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ,
 אֲשֶׁתִּלִּים דִּיּוֹקְנָא דְּלְעִילָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא כִּי לָא
 הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים וְכוּ' (שם ב ה), וְאַמְרֵי בְּגִין
 דְּאָדָם אִין, וּבְגִין דָּא מוֹכְרַח הוּא אָדָם לְמַבְרֵי לִיהּ,
 לְאֲשֶׁתִּלִּים בֵּיהּ דִּיּוֹקְנָא דְּלְעִילָא, וְנוֹקְבָא כְּהֵא

לשון הקודש

נְקֵבָה, זְהוּ שְׂפִתוּב זָכַר וּנְקֵבָה בְּרֵאשִׁית
 וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם זָכַר וְאָדָם
 נְקֵבָה, וְכַשְׁנִבְרָא הָאָדָם שְׁלֵמָה שְׁהוּא
 נְקֵבָה, זְהוּ שְׂפִתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
 הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, הַשְׁתַּלֵּם הַדְּמוּת
 שְׁלֵמָה, וְזְהוּ סוּד כִּי לָא הִמְטִיר יְהוָה
 אֱלֹהִים וְכוּ', וְלָמָּה? מִשּׁוּם שְׂאָדָם אִין,
 וּמִשּׁוּם זְה מוֹכְרַח הִיָּה אָדָם לְבְרָא אוֹתוֹ,

כְּלִפֵּי הַגּוֹף, וְכִמוּ שְׂאִין מַעֲשֵׂה לְנִשְׁמָה
 לְלֹא הַגּוֹף, כִּדְ הָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת דְּמוּת
 לְמַטָּה לְהוֹצִיא בּוּ מַעֲשֵׂה, וְהַכֵּל כְּמוֹ
 (כְּמַעֲשֵׂה) שְׁלֵמָה, אָדָם הוּא לְחֻשְׁבֹן קָטָן
 שֶׁל חֵנוּךְ תִּשְׁעָ נְקוּדוֹת, הַפְּעֵלָה שְׁלוֹ,
 הַשְׂכִּינָה כְּלוּלָה בְּכָל (מִכָּל) אוֹתוֹת
 הַתּוֹרָה, וְהַכֵּל כְּמוֹ שְׁלֵמָה.
 הָאָדָם שְׁלֵמָה לָא הִיָּה שְׁלֵם כְּלִי

אָדָם בָּהּ הָיָה חָד, הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה נא ב) פִּי
אָחַד קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְדָא רָזָא דְנִשְׁמָתָא.

לְבַתָּר אָמַר (בראשית ב יח) לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ
אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ, דָּא גּוֹפָא דְאִיהוּ
עֶבֶד שְׂפָחָה כְּלִיל מְטוֹב וְרַע, כְּגִין לְמַחְזִי לִיָּה
אֲנָרָא וְעוֹנֶשְׂא, וּבְגִינָה אָמַר (דברים לו ו) רָאֵה נָתַתִּי
לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב אֶת הַמָּוֶת וְאֶת
הָרַע, וְאָמַר לִיָּה וּבַחֲרַתְּ בַחַיִּים, דְּאִם לָא יַהֲבַה
בִּידֵיהּ, לָא הָוָה לִיָּה אֲנָרָא וְעוֹנֶשְׂא, וְהָוָה כְּבַעֲרָא,
וְעַם כָּל דָּא אַחְזִי קוֹדֶשְׂא כְּרִיךְ הוּא לִיָּה, כָּל מַה
דְּאִירַע לִיָּה, אִם הָוָה מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד דְּהוּא כְּלָפִי
זְכוּ, אִז אִם הָוָה מְטָה בָּהּ כְּלָפִי חוֹבָא, דְּאִי קוֹדֶשְׂא
כְּרִיךְ הוּא בְּעָא בְּמִיתָתִיהּ לָא הָוָה אַחְזִי לִיָּה תְרִין
אוֹרְחִין דִּילִיָּה, דְּאִינוּן מָוֶת וְחַיִּים כְּיָד לְשׁוֹן.

לשון הקודש

הַמָּוֶת וְאֶת הָרַע, וְאָמַר לוֹ וּבַחֲרַתְּ בַחַיִּים,
שְׂאִם לֹא נִתְּנָה בְּיָדוֹ, לֹא הָיָה לוֹ שְׂכָר
וְעֵנֶשׁ וְהָיָה כְּבַהֲמָה, וְעַם כָּל זֶה הָרָאָה לוֹ
הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא כָּל מַה שְׂאִירַע לוֹ, אִם
הָיָה מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד, שְׂהוּא כְּלָפִי זְכוּת,
אִז אִם הָיָה מְטָה בָּהּ כְּלָפִי חוֹבָה, שְׂאִם
הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא רָצָה בְּמִיתָתוֹ, לֹא הָיָה
מְרָאָה לוֹ שְׂגִי הַדְּרָכִים שְׂלוֹ, שְׂהֵם מָוֶת
וְחַיִּים כְּיָד לְשׁוֹן.

לְהַשְׁלִים בּוֹ אֶת הַדְּמוּת שְׂלַמְעֶלָה,
וְהַנְּקֻבָּה בְּאָדָם הָוָה הָיְתָה אַחַת. וְהוּ
שְׂכָתוֹב כִּי אָחַד קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְזֶה סוּד
הַנִּשְׁמָתָא.

אֲחֵר כְּדֵ אָמַר לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ
אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ, זֶה הַגּוֹפֵ, שְׂהוּא
עֶבֶד שְׂפָחָה כְּלִיל מְטוֹב וְרַע, כְּדִי שְׂיִהְיֶה
לוֹ שְׂכָר וְעֵנֶשׁ, וּבְשִׁבְלֵוֹ אָמַר רָאֵה נָתַתִּי
לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב אֶת

וְאַחֲזִי לִיָּה דְלֵא הָוּה מְעָרְב טוֹב בְּרַע, דְּאַפְרִישׁ
לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר
 (בראשית א ד) **וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וַרְוֵא**
דְּמַלְהָ וְהַבְדִּילָהּ הַפְּרֻכְתָּ לָכֶם (שמות כו לג), **וְהָכִי עָבַד**
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגוּפָא דְבַר נִשׁ טַרְפְּשָׁא,
דְּאַפְרִישׁ בֵּין דְּרַגְיָן דְּאִילְנָא דְטוֹב, וּבֵין דְּרַגְיָן
דְּאִילְנָא דְרַע, וּמִנֵּי לוֹן דְּלֵא לְעָרְבָא טוֹב עִם רַע,
כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר (בראשית ב יז) **וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע**
לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנֵּי לִיָּה
לְאַסְתְּמָרָא מִנֵּיהּ, וּלְבַתֵּר אָמַר אִיהוּ (שם ג יב) **הָאֵשָׁה**
אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמַר.

אַדְהָכִי הָא סְבָא חַד אֲזַדְמֵן לִיָּה, וְאַמַּר רַבִּי רַבִּי,
הָא חֲזִינָא קְרָא דְאַמַּר בְּאוּרִיטָא (במדבר יט
 יד) **אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְהָא אוּרִיטָא קָדָם**
דְּאַתְבְּרִי עֲלֵמָא הוּת, וְחֲזִינָא דְעֲלֵמָא אַקְדִּים לְאַדָם,

לשון הקודש

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא
 תֹאכַל מִמֶּנּוּ. הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲוֹה אוֹתוֹ
 לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ, וְאַחַר כֵּן אָמַר הָאֵשָׁה
 אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמַר.

בִּינְתִים הֵנָּה זְמַן אַחַד הַזְּמַנִּין לוֹ, וְאַמַּר:
 רַבִּי רַבִּי, הֲרֵי רְאִיתִי פְסוּק שֶׁאוֹמַר
 בַּתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְהֲרֵי
 הַתּוֹרָה הִזְתָּה קָדָם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם,

וְהִרְאָה לוֹ שֶׁלֹּא הָיָה מְעָרְב טוֹב בְּרַע,
 שֶׁהַפְּרִידָם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין
 הַחֹשֶׁךְ, וְסוּד הַדְּבָר – וְהַבְדִּילָהּ הַפְּרֻכְתָּ
 לָכֶם, וְכֵן עָשָׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגוּף
 הָאָדָם שֶׁרַעְפָּת, שֶׁהַפְּרִיד בֵּין הַדְּרָגוֹת
 שֶׁל הָעֵץ הַטוֹב וּבֵין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ
 הַרַע, וְעֲוֹה אוֹתוֹ שֶׁלֹּא לְעָרְב טוֹב עִם רַע,

דְּכָל עֲלָמָא וְצַרְכוּי אֲתַבְרִיאוּ קָדָם דְּאֲתַבְרִי אָדָם,
 אִי הָכִי מַאי תַּקְנִיתָא אִית הָכָא, אָמַר לִיה סָבָא
 וְהָא בְּתִיב דְּנִשְׁמָתִין דְּצַדִּיקָיָא אֲתַבְרִיאוּ קָדָם
 דְּאֲתַבְרִי עֲלָמָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (בראשית א א) בְּרֵאשִׁית
 בְּרָא אֱלֹהִים וְלִית רֵאשִׁית אֱלָא נִשְׁמָה, דְּאֲתַמַּר
 בִּיה (משלי כ כז) גַּר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם, אִיהִי נִשְׁמָתָא
 דְּאָדָם דְּלַעִילָא, אֱלָא אִית אָדָם וְאִית אָדָם, אִית
 אָדָם דְּאִיהוּ אָדָם דְּנִשְׁמָתָא, וְאִית אָדָם דְּגוּפָא,
 דְּאֲתַמַּר בִּיה (תהלים קמד ד) אָדָם לַהֲבֵל דָּמָה, וְעַלִּיה
 אֲתַמַּר (במדבר יט יד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל, וְעַלִּיה אֲתַמַּר
 (ירמיה יז ה) אָרוּר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח (דף צח ע"ב) בְּאָדָם וְשֵׁם
 בְּשָׂר זְרוּעוֹ, וְדָא סַמְא"ל אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אָוֹן,
 וְאִית לִיה תְּרִין נוֹקְבִין בִּישִׁין, וְעַלִּיהוּ אֲתַמַּר (ויקרא
 כא יא) עַל כָּל נַפְשׁוֹת מֵת לֹא יָבֵא, לְאָבִיו וְלֵאמֹו לֹא
 יִטְמָא, וְלִית אָבִיו אֱלָא קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא, וְלִית

לשון הקודש

וְרֵאשִׁיתִי שֶׁהָעוֹלָם קָדָם לְאָדָם, שֶׁכָּל
 הָעוֹלָם וְצַרְכוּי נִבְרָאוּ קָדָם שֶׁנִּבְרָא אָדָם,
 אִם כֵּן, מָה הַתְּקִנָּה שֵׁשׁ כָּאֵן? אָמַר לוֹ:
 זְכוּ, וְהָרִי כְּתוּב שֶׁנִּשְׁמַת הַצַּדִּיקִים
 נִקְרָאוּ קָדָם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, וְאִין רֵאשִׁית
 אֱלָא נִשְׁמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּה גַר יְהו"ה נִשְׁמַת
 אָדָם, הִיא הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם שֶׁלֹּא מַעֲלָה.

אֱלָא יֵשׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא
 אָדָם שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁל הַגּוּף,
 שֶׁנֶּאֱמַר בּו אָדָם לַהֲבֵל דָּמָה, וְעַלִּיו נֶאֱמַר
 אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל, וְעַלִּיו נֶאֱמַר אָרוּר
 הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּאָדָם וְשֵׁם בְּשָׂר
 זְרוּעוֹ, וְזֶה סַמְא"ל, אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אָוֹן,
 וְיֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי נֹקְבוֹת רְעוּת, וְעַלִּיהֶן נֶאֱמַר
 וְעַל כָּל נַפְשׁוֹת מֵת לֹא יָבֵא לְאָבִיו וְלֵאמֹו

אָמוּ אֵלֶּא שְׁכִינְתָּא, וְכִי לֹא אֶתְמַר בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא וּבְשְׁכִינְתֵיהּ ^(ירמיה כג כט) הֵלֵא כֹה דְבָרֵי כָּאֵשׁ נְאֻם
 יְהו"ה, מָה אֵשׁ אֵינִי מְקַבֵּל טַמְאָה הָכִי אֵיִהוּ לֹא
 מְקַבֵּל טַמְאָה, אָמַר לֵיהּ וְהָא פְתִיב ^(במדבר יט כ) אֶת
 מְקַדְשׁ יְהו"ה טַמְא וְדָא שְׁכִינְתֵיהּ, אָמַר לֵיהּ וְדָאֵי
 דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵיהּ לֹא מְקַבֵּל טַמְאָה,
 אֲבָל כָּל מָאן דְסָאִיב אֶתְר דְאֵיִהוּ שְׂרִיָא בֵּיהּ,
 אֶתְחַשִּׁיב לֵיהּ כְּאֵלֹו עֶבֶד לֵיהּ, וּבְגִין דָּא לְאֲבִיו
 וְלְאֲמוּ לֹא יִטְמָא, וְלִית אֲבִיו אֵלֶּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וְלִית אֲמוּ אֵלֶּא שְׁכִינְתָּא, וְדָא אֵיִהוּ רְזָא מָאן
 דְאֵעִיל מְרֻשּׁוֹת הָרַבִּים לְרֻשּׁוֹת הַיְחִיד, וּבְגִין דָּא
 אָמַר ^(ויקרא כב לב) וְלֹא תַחֲלְלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי, וְדָא
 אֲדִנִּי, דְאֵיִהוּ רֻשּׁוֹת הַיְחִיד דְאֵיִהוּ יְהו"ה יְחִידוּ
 דְעֵלְמָא, וְדָא אֵיִהוּ אָדָם.

לְשׁוֹן הַקּוּדְשׁ

את המקום שהיא שוכה בו, נחשב לו
 כאלו עשה אותו, ומשום זה לאביו
 ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש
 ברוך הוא ואין אמו אלא שכינה, וזה סוד
 מי שמכנים מרשות הרבים לרשות
 היחיד, ומשום זה אמר ולא תחללו את
 שם קדשי, וזה אדני, שהוא רשות
 היחיד, שהוא יהו"ה יחידו של עולם, וזהו
 אדם.

לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש ברוך
 הוא, ואין אמו אלא השכינה, וכי לא
 נאמר בקדוש ברוך הוא ושכינתו הלא
 כה דברי כאש נאם יהו"ה, מה אש אינו
 מקבל טמאה, כך הוא לא מקבל טמאה.
 אמר לו: ודרי בתוב את מקדש יהו"ה
 טמא, וזו שכינתו? אמר לו: ודאי
 שהקדוש ברוך הוא ושכינתו לא
 מקבלים טמאה, אבל כל מה שמטמא

(ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות
 הרבים לרשות היתיד, ובגין דא אמר) (במדבר יט יד) **אָדָם כִּי
 יָמוּת בְּאֵהָל, דָּא אָדָם בְּלִיעַל, וּמִסְטָרָא דָּא פִּר נִשׁ
 רָשַׁע קְרוּי מֵת מַעֲקָרָא מִקְמֵי דְאַתְבָּרֵי עֲלֵמָא,
 אָבֵל לָא אֲתֵמַר עַל אָדָם דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְקוּדְשָׁא,
 וּכְמָה טַפְשִׁין אֵינּוּן בְּעֲלֵמָא דְאַמְרִין הָא קוּדְשָׁא
 בְּרִידָּהּ הוּא גִזֵּר עַל פִּר נִשׁ דִּימּוּת, הָדָא הוּא דְכִתִּיב
 אָדָם כִּי יָמוּת, וְאִיךְ אָמְרִין דְּלָא יְהֵא מִיתָה מִיְנֵיהּ,
 וְיִ לֹזֵן דְּטַב לֹזֵן דְּלָא אֲתְבָרֵיאוּ בְּעֲלֵמָא, דְּאֵלִין
 אֵינּוּן דְּשׁוּיִן לֹזֵן, שׁוּיִן לְאָדָם דְּאַתְקֵרֵי יִשְׂרָאֵל
 וְלְאָדָם בְּלִיעַל, וְאַמְרִין בְּאָדָם טוֹב פְּחוּטָא פּוֹלְהוֹן
 שׁוּיִן, יְהִי כְּמוּזִן לְפָנֵי רוּחַ אֵלִין חֵיבֵיָא דְאַמְרֵי
 הָכִי, וּמְלֵאךְ יְהו"ה דּוֹחָה מְנִיְהוּ.**

**דְּאִית אָדָם דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, וְאִית אָדָם דְּאִיהוּ
 מְלֵאךְ וְדָא מַטְטְרוּן, וְאִית אָדָם בְּדִיוֹקְנָא**

לשון הקודש

מִכְּנֵי? אֵוִי לָהֶם, טוֹב שְׂלֵא נִבְרָאוּ
 בְּעוֹלָם, שְׂאֵלוּ הֵם שְׂמִשׁוּיִם אוֹתָם,
 מִשׁוּיִם אֵת הָאָדָם שְׂנִקְרָא יִשְׂרָאֵל וְאֵת
 הָאָדָם בְּלִיעַל, וְאוֹמְרִים בְּאָדָם טוֹב
 פְּחוּטָא, פְּלֵם שׁוּיִם, יְהִי כְּמוּזִן לְפָנֵי רוּחַ
 אֵלוּ הָרָשָׁעִים שְׂאוֹמְרִים כֵּךְ, וּמְלֵאךְ
 יְהו"ה דּוֹחָה מֵהֶם.

שְׂנִישׁ אָדָם שְׂהוּא יִשְׂרָאֵל, וְיִישׁ אָדָם
 שְׂהוּא מְלֵאךְ, וְזֵה מַטְטְרוּן, וְיִישׁ אָדָם

(ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, וזהו סוד מי שמכניס מרשות
 הרבים לרשות היתיד, ומשום זה אמר) **אָדָם כִּי יָמוּת
 בְּאֵהָל, זֶה אָדָם בְּלִיעַל, וּמִצַּד זֶה אָדָם
 רָשַׁע קְרוּי מֵת מַעֲקָרוּ, לְפָנֵי שְׂנִקְרָא
 הָעוֹלָם, אָבֵל לָא נֵאמַר עַל אָדָם שְׂהוּא
 מִצַּד הַקְּדוּשָׁה, וּכְמָה טַפְשִׁים הֵם בְּעוֹלָם
 שְׂאוֹמְרִים, הָרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גִזֵּר
 עַל אָדָם שְׂיָמוּת, זֶהוּ שְׂכֵתוּב אָדָם כִּי
 יָמוּת, וְאִיךְ אוֹמְרִים שְׂלֵא תְהִיָּה מִיתָה**

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ אֲצִילוּתִיהּ, וְדָא יו"ד
 ה"א וּא"ו ה"א, וְלִית לִיהּ בְּרִיאָה וְיִצְרָה וְעִשְׂיָה
 אֲלָא אֲצִילוּתָא, וּבְאַתְר דָּא לִית חֲטָא וְלֹא מוֹת,
 הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים ה ה) לֹא יִגוּרְךָ רָע, וְעַל הַאי
 אָדָם בְּלִיעַל מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלֹא לְמִיבַל
 מְנִיָּה, וְדָלֹא לְעַרְבָא לִיהּ עִם טוֹב, דְּהַאי אִיהוּ
 כְּמָאן דְּעָרִיב כְּסָפָא עִם עוֹפְרָת, וְדָא גָרִים בְּלָבוּלֹא
 בְּכַמְלִיָּא דְלַעִילָא, וְעָרַב חֲשׂוּכָא בְּנִהוּרָא מַה
 דְּאַפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית
 א * ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְלֹא עוּד אֲלָא מָאן דְּאֵעִיל זְרַעִיהּ בְּנִדְהָ אִו
 שְׂפַחָהּ אִו גּוּיָהּ אִו זוּנָהּ, כְּאֵלוּ מְעָרַב מַה
 דְּאַפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְכְתִיב (שם ו) וַיְהִי
 מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמָיִם, דְּאֵינּוּן מִי גִדָּה לְמִי דְכִיָּא,
 וְדָא אָסוּר וְדָא מוֹתָר, וְדָא כְּשֵׁר וְדָא פָסוּל, דָּא

לשון הקודש

בְּלָבוּל בְּכַמְלִיָּא שֶׁל מַעְלָה, וּמְעָרַב
 חֲשָׁבָה עִם אֹר, מַה שֶּׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הַפְרִיד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין
 הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְלֹא עוּד, אֲלָא מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת זְרַעוֹ
 בְּנִדְהָ אִו שְׂפַחָהּ אִו גּוּיָהּ אִו זוּנָהּ, כְּאֵלוּ
 מְעָרַב מַה שֶּׁהַפְרִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שֶׁכְּתוּב וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמָיִם, שֶׁהִם

בְּדַמּוֹת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא
 אֲצִילוּתוֹ, וְזֶה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְאֵינּוּן לוֹ
 בְּרִיאָה וְיִצְרָה וְעִשְׂיָה, אֲלָא אֲצִילוּת,
 וּבְכַמְלִיָּא הִזְה אֵינּוּן חֲטָא וְלֹא מוֹת. זֶהוּ
 שֶׁכְּתוּב לֹא יִגוּרְךָ רָע, וְעַל הָאָדָם הַבְּלִיעַל
 הִזְה צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא לְאַכֵּל
 מִמֶּנּוּ וְשֶׁלֹּא לְעָרַב אוֹתוֹ עִם טוֹב, שֶׁזֶהוּ
 כְּמִי שֶׁמְעָרַב כְּסָף עִם עוֹפְרָת, וְזֶה גוֹרֵם

טוּמְאָה וְדָא טְהָרָה, אֵלִין אֵינּוּן שִׁית סְדְרִין
 דְּאֵתְיָהִיבַת (בְּהוּן מְשֻׁנָּה) (ס"א לְמֹשֶׁה), לְאַפְרָשָׁא בֵּין טוּב
 לְרָע, דְּעָרַב לֹון אָדָם וְדְרִין דְּאֵתוּ אֶפְתְּרִיהּ.

תְּקוּנַת תְּמִנָּא וְשִׁתִּין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַאי אֱלֹהִים, לְהַט
הַחֶרֶב הַמְתַּהַפֶּכֶת לְשִׁמּוֹר אֶת דְּרָךְ
עֵץ הַחַיִּים (בְּרֵאשִׁית ג כד), **מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדָא, וְדָא**
מִטְטְרוּן, וְהָא אוּקְיָמְנָא לִיה דְּאֵתְהַפֵּךְ מְדִינָא
לְרַחֲמֵי, וּבִיה אֲשַׁתְּנִין (נ"א אֲשַׁתְּכַחוּ) **כָּל דִּיּוֹקְנִין דְּלֹא**
דָּמוּ דָא לְדָא, פִּד אֵתְהַפֵּךְ מִימִינָא לְשְׂמָאלָא אַחֲזִי
פְּרָצוּפָא דְשׁוֹר, וְכַד אֵתְהַפֵּךְ מְשְׂמָאלָא לִימִינָא
אַחֲזִי פְּרָצוּפָא דְאַרְיָה, וְכַד אֵתְהַפֵּךְ מִתְרוּיָהוּ
לְמַעְרַב אַחֲזִיר אַנְפוּי וְאֵתְהַפֵּךְ לְנֶשֶׁר (נ"א לְאָדָם),
וְכַד אֵתְהַפֵּךְ מִתְרוּיָהוּ לְמוֹזְרָת דְּאִיהוּ בְּאַמְצַעִיתָא

לשון הקודש

את דְּרָךְ הַחַיִּים, מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדָא, וְהָא מִטְטְרוּן, וְהָרִי בְּאַרְנֵי שְׂמִתְהַפֵּךְ מְדִין לְרַחֲמִים, וּבֹו הִשְׁתַּנּוּ (נמצא) כָּל הַדְּמִיּוֹת שְׂלֹא דָמוּ זֹו לְזֹו. כְּשִׂמְתְהַפֵּךְ מִימִין לְשְׂמָאל, הוּא מְרָאָה פְּרָצוּף שְׂל שׁוֹר. וּכְשִׂמְתְהַפֵּךְ מְשְׂמָאל לִימִין, מְרָאָה פְּרָצוּף שְׂל אַרְיָה. וּכְשִׂמְתְהַפֵּךְ מִשְׁנֵיהֶם לְמַעְרַב, מְחֲזִיר פְּנֵי וּמִתְהַפֵּךְ לְנֶשֶׁר

מִי נִדְהָ לְמִי טְהָרָה, שְׂוֹה אִסּוּר וְוֹה מְתַר, וְוֹה כְּשֶׁר וְוֹה פְּסוּל, זֶה טְמֵאָה וְוֹה טְהָרָה, אִלּוּ הֵם שִׁשֶׁת הַסְּדְרִים שְׁנַתְנָה (בְּהֵם מְשֻׁנָּה) (לְמֹשֶׁה) לְהַפְרִיד בֵּין טוּב לְרָע, שְׁעָרַב אוֹתָם אָדָם וְהִדּוּרֹת שְׂבָאוּ אַחֲרֵיוּ.

תְּקוּנַת שְׂמִוּנָה וְשִׁשִׁים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַה זֶה אֱלֹהִים? לְהַט הַחֶרֶב הַמְתַּהַפֶּכֶת לְשִׁמּוֹר

אתהפך לאדם (נ"א לנשר), מלמטה לנשר, לית
 דיוקנא בעלמא דלא אשתמודע ביה.
 תרין עשר מזלות אתחזיין ביה, וכל דיוקנין
 דמלאכיא ודיוקנין דנשמתין ודיוקנין דכל
 מה דאתברי בשמיא ובארעא, (לאו איהו דיוקנא דאדם
 שלים בכל תקונין, אלא אם הוא) (נ"א פלא הנה) כליל בשמיא
 וארעא ושמשא וסיהרא וככביא ומזליא וכרסיא
 ומלאכיא ונן עדן וגיהנם, מסטרא דתרוייהו
 אתיהיב יצר הטוב ויצר הרע, נן עדן מצא אשה
 מצא טוב (משלי יח כב), גיהנם ומוצא אני מר ממות
 את האשה (קהלת ז כו), ותרוייהו בלבא, לב חכם
 לימינו, ולב פסיל לשמאלו (דף צט ע"א).

תקונא שתינ ותשעה

בראשית ב' תרין חכמה ותבונה (ובינה), תליתא

לשון הקודש

ובארץ ושמש וירח וכוכבים ומזלות
 והכסא והמלאכים ונן עדן וגיהנם, מהצד
 של שניהם נתן היצר הטוב והיצר הרע.
 נן עדן - מצא אשה מצא טוב, גיהנם -
 ומוצא אני מר ממות את האשה, ושניהם
 בלב, לב חכם לימינו ולב פסיל
 לשמאלו.

תקון ששים ותשעה

בראשית, ב' שנים, חכמה ותבונה

וכשמתהפך משניהם למזרח,
 שהוא באמצע, מתהפך לאדם (לנשר),
 מלמטה לנשר, אין דמות בעולם שלא
 נודעת בו.

שנים עשר מזלות נראים בו, וכל
 הדמיות של המלאכים, והדמיות של
 הנשמות, והדמיות של כל מה שנברא
 בשמים ובארץ, (אינו דמות של אדם שלם בכל
 התקנים, אלא אם הוא) (פלא היד) כלול בשמים

יִרְאֵת יְהו"ה רֵאשִׁית דְּעַת (משלי א ז). וּבְהַאי דְּעַת
 אֲתַמַּר (בראשית ד א) וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּה אֲשֶׁתּוֹ, דְּלִית
 זוּיג אֱלָא בְּדַעַת דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא. יְחוּדָא
 דְּאֲבָא וְאִמָּא. הָכִי אִיהוּ לְתַתָּא צַדִּיק יְחוּדָא
 דְּעֲמוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא וְשִׁכְנֵתָא דְּלְתַתָּא, וְגוּף וּבְרִית
 עֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (שמואל א ב ג) כִּי אֵל דְּעוֹת יְהו"ה וְגוּמַר,
 וְתַרְוֵיהוּ עֲדוּת, דְּלִית עֲדוּת פְּחוּת מְתַרִּין.

וְהַאי בֵּן אִיהוּ יְחוּד דְּאֲבָא וְאִמָּא, אִיהוּ עֲמוּד
 סְבִיל פְּלָא, כְּגוֹנָא דְּשָׁמַיָא וְאַרְעָא דְּאֲתַמַּר
 כְּהוֹן דְּעֲלָמָא עַל חַד סְמִכָא קַיִמָּא, כְּמַה דְּאֵת
 אָמַר (משלי י כה) וְצַדִּיק יִסוּד עוֹלָם, הָכִי אֲבָא וְאִמָּא
 סְמִכִין עַל עֲמוּדָא דְּאִמְצַעִיתָא, וְאִיהוּ יְחוּד בֵּין אִם
 וּבֵת כְּגוֹנָא דָּא הוּ"ה, וּבִיה אֲתַעְבִּידוּ ה"ה אֲחַד
 אֲחַד י"ג הַכָּא וְי"ג הַכָּא, וְאִיהוּ ו' יְחוּד דְּתַרִּי אֲחִיוֹת,

לשון הקודש

וּדְתַרְוֵיהוּ הוּהּ הוּא הַיְחוּד שֶׁל הָאָב וְהָאִם,
 הוּא הָעֲמוּד הָאִמְצַעִי שֶׁנוֹשֵׂא הַכֹּל, כְּמוֹ
 שְׁשָׁמַיִם וְאֶרֶץ נֶאֱמָר בָּהֶם שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד
 עַל עֲמוּד אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר וְצַדִּיק יִסוּד
 עוֹלָם, כִּדְ הָאָב וְהָאִם סְמוּכִים עַל הָעֲמוּד
 הָאִמְצַעִי, וְהוּא הַיְחוּד בֵּין אִם וּבֵת כְּמוֹ
 זֶה: הוּ"ה וּבו נִעְשָׂו ה"ה אֲחַד אֲחַד, שְׁלֹשׁ
 עֶשְׂרֵה כָּאן וְשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה כָּאן, וְהוּ"ה הוּא
 יְחוּד שֶׁל שְׁתֵּי אֲחִיוֹת, כְּמוֹ זֶה: וְיִצְרַר

(ובניח), הַשְּׁלִישִׁית, יִרְאֵת יְהו"ה רֵאשִׁית
 דְּעַת, וּבְדַעַת הוּוּ נֶאֱמָר וְהָאָדָם יָדַע אֶת
 חוּה אֲשֶׁתּוֹ, שְׁאִין זוּיג אֱלָא בְּדַעַת, שֶׁהוּא
 הָעֲמוּד הָאִמְצַעִי, הַיְחוּד שֶׁל הָאָב וְהָאִם,
 כִּדְ הוּא לְמַטָּה הַצַּדִּיק הַיְחוּד שֶׁל הָעֲמוּד
 הָאִמְצַעִי עִם הַשְּׁכִינָה שְׁלֵמָה, וְעַל הַגּוּף
 וְהַבְּרִית נֶאֱמָר כִּי אֵל דְּעוֹת יְהו"ה
 וְגוּמַר, וְשְׁנִיָּהֶם עֲדוּת, שְׁאִין עֲדוּת פְּחוּת
 מְשֻׁנָּים.

בְּנוֹנָא דָּא וַיִּצֶר יְהוָה, דָּא רָזָא דָּא' י' לְעִילָא י'
לְתַתָּא ו' בְּאַמְצָעִיתָא.

יְחוּדָא דְתַרְוֵייהוּ פְּלָה וַחֲמוּתָהּ, (ה' מן אלהי"ם ו') (נ"א
ה"י מן אלהי"ם ו' מלא), כְּלָלָא דְתַרְוֵייהוּ ה"ה
אַמָּא וּבְרָתָא, ו' בֵּין תַּרְוֵייהוּ, לְעִילָא לִית עֲרוּתָה,
וּבְאַתֵּר דָּא אָמַר לֹא תִדְמָה לְיוֹצְרֵיהּ, לְתַתָּא בַר
מֵאַתְרֵיהּ אָמַר (ויקרא יח ו) לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת, וְהָא
אוּקְיָמְנָא לְעִיל. וְעוּד אֲשַׁכְחְנָא רָזָא עֲלָאָה, עֲרוּ"ה
ע"ר ו"ה, כַּד ו' בֵּין עַר דְּאִיהוּ רַע אֲתַעְבִּיד עוּר,
הָדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ פְּתָנוֹת עוּר וַיִּלְבִּישֵׁם, וְעַלֵּייהוּ
אֲתַמַּר (ויקרא יט יד) וּלְפָנֵי עוּר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל, דְּהָא
רַע מִן עוּר, אִיהוּ עֲרוּתָה דְאַפְרִישׁ בֵּין ו"ה דְּאִינוּן
אַח וְאַחֻת, כַּד אֲתַלְבֵּשׁ אִילָנָא דְחַיִּי בְּאִילָנָא דְטוֹב
וְרַע, הָדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ב ט) וַעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ

לשון הקודש

מְצִאנוּ סוּד עֲלִיוֹן, עֲרוּ"ה ע"ר ו"ה, כְּשׁוֹ'
בֵּין עַר, שְׁהוּא רַע, נַעֲשֶׂה עוּר, זְהוּ
שְׁכָתוּב וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ פְּתָנוֹת עוּר וַיִּלְבִּשֵׁם, וְעַלֵּיהֶם
נֶאֱמַר וּלְפָנֵי עוּר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל, שְׁהַרִי
רַע מִן עוּר, הוּא עֲרוּתָה שְׁמַפְרִידָה בֵּין ו"ה
שְׁהֶם אַח וְאַחֻת, כְּשִׁמְתַלְבֵּשׁ עֵץ הַחַיִּים
בְּעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, זְהוּ שְׁכָתוּב וַעַץ הַחַיִּים

יְהוָה, זְהוּ הַסּוּד שֶׁל א' – י' לְמַעְלָה, י'
לְמַטָּה, ו' בְּאַמְצָע.

חִיחּוּד שֶׁל שְׁנֵיהֶם פְּלָה וַחֲמוּתָהּ, (ה' מן
אלהי"ם ו') (ה"י מן אלהי"ם ו' מלא), הַכְּלָל שֶׁל שְׁנֵיהֶם
ה"ה, אִם וּבִת, ו' בֵּין שְׁתֵּייהוּ, לְמַעְלָה אִין
עֲרוּתָה, וּבְמִקּוּם הַזֶּה אָמַר לֹא תִדְמָה
לְיוֹצְרֵיהּ, לְמַטָּה חוּץ לְמִקּוּמוֹ אָמַר לֹא
תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת, וְהַרִי בְּאַרְנוֹן לְעִיל. וְעוּד

הָגֵן, וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, בְּזִמְנָא דְאִיהִי (ס"א דְהַאי) עַר בֵּין בְּרָא וּבְרִתָּא לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּה, לֹא תִקְרְבוּ ו' לְה' דְלֹא אֲתַגְלִיא רַע בִּינֵייהוּ דְאִיהוּ אַחַר, דְּעֵלִיָּה אֲתַמַּר (משלי כה ט) וְסוּד אַחַר אֵל תִּגְל, עֲרִי"ה תַעוּר קִשְׁתָּךְ (חבקוק ג ט), עַר יְה, רַע בְּזִמְנָא דְאִיהוּ בֵּין י"ה, הַהוּא רַע לֹא תִקְרַב י' בְּה'.

וְהַאי אִיהוּ קְלִיפָה דְעֲרָלָה, ע"ר מִן עֲרָלָה רַע, אָדָם בְּהַאי חָאב, בְּמָה דְאוּקְמוּהָ מְאֲרִי מִתְנִיתִין אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעֲרָלְתוֹ הָוָה, וְדָא גְרִים עֲרִיין בְּעֲלָמָא, וּבְגִין דָּא עֲרִיָּה תַעוּר קִשְׁתָּךְ, תַעוּר אִיהוּ עֲרוֹת בְּהַפּוּד אֲתוּוּן, בְּאֵן אַתַּר קִשְׁתָּךְ דְאִיהוּ קִשֶׁת הַבְּרִית, דְּעֵלִיָּה אֲתַמַּר (בראשית לה טז) וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשֶׁשׁ בְּלִדְתָּהּ, תִּקְ"שׁ אִיהוּ קִשֶׁת, (וְרָזָא דְמִלָּה בְּעַצֵּב תִּלְדִי בְּנִים), (שם ג טז) וּמִתַּמֵּן אָמְרָה חֲנָה (שמואל א א טו) אִשָּׁה קִשֶׁת רוּחַ אֲנֹכִי.

לשון הקודש

רַע, אָדָם חָטָא בְּוָה, כְּמוֹ שְׂבָאוּהָ בְּעֵלִי הַמְּשֻׁנָּה, אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעֲרָלְתוֹ הָוָה, וְזֶה גְרַם עֲרִיוֹת בְּעוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה עֲרִיָּה תַעוּר קִשְׁתָּךְ, תַעוּר הוּא עֲרוֹת בְּהַפּוּד אוֹתִיוֹת, בְּאִיזָה מְקוּם? קִשְׁתָּךְ, שְׁהוּא קִשֶׁת הַבְּרִית, שְׁעֵלִיָּה נְאֻמַּר וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשֶׁשׁ בְּלִדְתָּהּ, תִּקְ"שׁ הוּא קִשֶׁת, (וסוד הדבר - בעצב תלדי בנים), ומשם אמרה חנה

בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, בזמן שהיא (שה) ער, בין הגן והבת לא תקרבו לגלות ערוה, לא תקרבו ו' לה', שלא יתגלה רע ביניהם, שהוא אחר, שעלו נאמר וסוד אחר אל תגל, ערי"ה תעור קשתך, ער יה, רע בזמן שהוא בין י"ה, אותו הרע לא תקרב י' עם ה'.

וזוהי קלפה של ערלה, ע"ר מן ערלה

וְדָא רְזָא אֶת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בְּעֵנָן, וְאוּקְמוּהוּ חֲבֵרֵי אֵי
מְלָה דְאַקִּישׁ לִי, מוֹקֵשׁ בְּתִיב בֵּית, וְדִבִּיה
הָוָה מוֹקֵשׁ לְאָדָם קַדְמָאָה, בְּמָה דְאוּקְמוּהוּ אָדָם
הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעַרְלָתוֹ הָוָה, וּמָה דְנָטִיר לִיה אִיהוּ
בְּהִקֵּשׁ בְּשׁוֹתְפוֹ עִמִּי, בְּדִיּוּקְנָא דִּילִי, עַלָּה אֶתְמַר
(שם א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּגֵין דְמָאן
דְנָטִיר בְּרִית זִכָּה לְמַלְכוּת, הָרִי אִיהוּ בְּהִקֵּשׁ לִי
בְּשׁוֹתְפוֹ עִמִּי, וְאִם לָא נָטִיר לִיה אֶתְחִזֵּר ק"ש,
קִשְׁתָּה לִּיה קִשְׁתָּה לְאֶת ה', וְעַל הָאִי קִשׁ אֶתְמַר
(עובדיה א יח) וּבֵית עֲשׂוֹ לְקִשׁ, וְאִיהוּ לְק"ש בְּהַפּוּד אֶתְוּוֹן
שְׁק"ל, וְאִיהוּ שְׁקֵל לְצַדִּיקִים דְנָטִירִין בְּרִית שְׁקֵל
הַקִּדְשׁ, וְוִי לְמָאן דְלָא נָטִיר לִיה, וְזַנְפָּאָה אִיהוּ מָאן
דְנָטִיר לִיה, וּמָאן דְנָטִיר בְּרִית הָאִי אִיהוּ עַד עַלְיָה
ע' מן שִׁמְע ד' מן אַחַד, וְאִי לָא נָטִיר בְּרִית פְּרָח

לשון הקודש

אִשְׁתָּה קִשְׁתָּה רִיחַ אֲנָכִי.

הָרִי הוּא בְּהִקֵּשׁ לִי בְּשִׁתְפוּת עִמִּי, וְאִם
 לָא שְׁמַר אוֹתוֹ, חוּזַר ק"ש, קִשְׁתָּה לוֹ, קִשְׁתָּה
 לְאוֹת ה', וְעַל הַקִּשׁ הָוָה נְאָמַר וּבֵית עֲשׂוֹ
 לְקִשׁ, וְהוּא לְק"ש בְּהַפּוּד אוֹתוֹת שְׁק"ל,
 וְהוּא שְׁקֵל לְצַדִּיקִים שְׁשׁוּמְרִים בְּרִית
 שְׁקֵל הַקִּדְשׁ. אוּי לוֹ לְמִי שְׁלָא שׁוּמַר
 אוֹתוֹ, וְאֶשְׁרִיּוּ מִי שְׁשׁוּמַר אוֹתוֹ. וּמִי
 שְׁשׁוּמַר אֶת הַבְּרִית הַזֹּה, הִיא עַד עַלְיוֹ –
 ע' מן שִׁמְע, ד' מן אַחַד. וְאִם לָא שׁוּמַר

וְזִכָּה סוּד אֶת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בְּעֵנָן, וּפְרִשׁוּהוּ
 הַחֲבֵרִים, דְבַר שְׁמִקִּישׁ לִי כְּתוּב בּו
 מוֹקֵשׁ, שְׁבּוּ הָיָה מוֹקֵשׁ לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן,
 כְּמוֹ שְׁבַאֲרוּהוּ אָדָם הָרֵאשׁוֹן הָיָה מוֹשֵׁף
 בְּעַרְלָתוֹ, וּמָה שְׁשְׁמַר אוֹתוֹ הוּא בְּהִקֵּשׁ
 בְּשִׁתְפוּת עִמִּי, בְּדִיּוּקְנָא שְׁלִי, עַלְיָה נְאָמַר
 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, מִשׁוּם
 שְׁמִי שְׁשׁוּמַר אֶת הַבְּרִית זִכָּה לְמַלְכוּת,

מִנִּיה קוֹצֵא מִן ד' מִן אַחַד, וְאַשְׁתָּאֵר אַחַר (עד ער).
(כאן חסר).

וְהָאֲדָם יָדַע וְכוּ' (בראשית ד' ד), קָם סָבָא פְתַח וְאָמַר
רַבִּי רַבִּי וְעַד הָכָא לֹא הוּהּ יָדַע אָדָם
לְאַנְתִּיתִיה, אֶלָּא בְזִמְנָא דְחָאב אֶסְתִּלַּק שְׂכִינְתָא
מֵאַתְרִיה, וְהָכִי אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, דְּבְזִמְנָא
דְּלִית שְׂכִינְתָא בְּאַתְרָה אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה, בְּגִין
דְּעָלָה אֶתְמַר (שם מז לא) וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל
רֹאשׁ הַמָּטָה, וּמֵאֲן אֶתֶר אֶסְתִּלַּק מִימִינָא
וּמִשְׂמָאלָא דְתַמָּן הוּהּ, וְדָא הוּא רְזָא דְעֵיבּוּר (ס"א
ויעבור) ע"ב רי"ו, חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְלֹא לְמִנְנָא אוֹקְמוּהוּ
מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, הַנּוֹתֵן מִטָּתוֹ בֵּין צַפּוֹן לְדָרוֹם הַיְיִן
לִיה בְּנִים זְכָרִים, וְאִיהוּ גָרִים דְּאֶסְתִּלַּק הָהִיא מִטָּה
מִתַּמָּן, הָכִי אֶסְתִּלַּק אִיהוּ מִתַּשְׁמִישׁ הַמָּטָה, וּבְתֵר
דְּקָבִיל עוֹנְשִׂיה אֶתְחִזֵּר מִטָּה לְאַתְרָהָא, בְּתַהוּא

לשון הקודש

נֶאֱמַר וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמָּטָה,
וּמֵאִיזָה מְקוֹם הִסְתַּלְּקָהּ? מִיְמִין וּשְׂמָאל
שְׁשָׁם הִיתָה, וְהוּוּ סוּד הָעֵבּוּר (ס"א ויעבור)
ע"ב רי"ו, חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְלֹא לְחַנָּם
פְּרִשׁוּהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה הַנּוֹתֵן מִטָּתוֹ בֵּין
צַפּוֹן לְדָרוֹם יְהִיו לוֹ בְּנִים זְכָרִים, וְהוּא
גָרַם שְׁתִּסְתַּלַּק אוֹתָהּ מִטָּה מִשָּׁם, כִּךְ הוּא
מִסְתַּלַּק מִתַּשְׁמִישׁ הַמָּטָה, וְאַחַר שְׁקָבִיל

אֶת הַבְּרִית, פּוֹרַח מִמְּנוּ הַקּוּץ שֶׁל ד' מִן
אַחַד וְנִשְׁאָר אַחַר, (עד ער).

וְהָאֲדָם יָדַע וְכוּ', קָם זָקֵן פְתַח וְאָמַר:
רַבִּי רַבִּי, וְעַד כָּאֲן לֹא הָיָה אָדָם יָדַע אֶת
אִשְׁתּוֹ? אֶלָּא בְזִמְנָא שְׁחָטָא הִסְתַּלְּקָה
הַשְׂכִּינָה מִמְּקוּמוֹ, וְכִךְ פְּרִשׁוּהוּ בְּעֵלֵי
הַמִּשְׁנָה, שְׁבִזְמֵן שְׂאִין שְׂכִינָה בְּמְקוּמָהּ,
אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה, מִשׁוּם שְׁעָלֶיהָ

זמנא והאדם ידע את חנה אשתו.

ועוד והאדם ידע את חנה אשתו, אית ידיעה

למטב ואית ידיעה לביש, פגון (שם ג ט) וידעו

כי ערומים הם, וכגון ואת ערום ועריה (יחזקאל טז

ט), ערום מאורייתא דבכתב, ועריה מאורייתא

דבעל פה.

ועוד והאדם ידע, פגון (אסתר ד א) ומרדכי ידע את

כל אשר נעשה, הכי אדם ידע דגרים

אפרשותא בין קודשא פריך הוא ובין שכינתיה,

דאדם חאב במחשבה, וחנה חאבת במעשה,

בההוא אתר דאתמר ביה ישראל עלה במחשבה,

בההוא אתר דאתנפל נשמתיה בארץ אצילות תמן

חאב, וחנה במעשה דיליה, דאיהי פת דיליה כ"ח

אתון דמעשה בראשית, וכלא חכמ"ה פ"ח מ"ה.

לשון הקודש

הפרדה בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו,

שאדם חטא במחשבה, וחנה חטאה

במעשה, באותו מקום שנאמר בו

ישראל עלה במחשבה, באותו מקום

שנפלה נשמתו בדרך אצילות שם חטא,

וחנה במעשה שלו, שהיא הפת שלו, כ"ח

האותיות של מעשה בראשית, והכל

חכמ"ה, כ"ח מ"ה.

עגשו, חזרת המטה למקומה. באותו

זמן, והאדם ידע את חנה אשתו.

ועוד והאדם ידע את חנה אשתו, יש

ידיעה לטוב ויש ידיעה לרע, כמו וידעו

כי עירמם הם, וכמו ואת ערום ועריה,

ערום מתורה שבכתב, ועריה מתורה

שבעל פה.

ועוד והאדם ידע, כמו ומרדכי ידע את

כל אשר נעשה, כך אדם ידע שגרים

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, יָדַע חוּבָא דִּילִיָּה בְּמַאי בְּקִינָא,
 כְּמַה דְּאֵתְ אָמַר (בראשית ד א) וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת
 קַיִן. בְּגִין דְּעָלִיָּה אֲתַמַּר (ישעיה יד כט) כִּי מִשְׁרָשׁ נַחֲשׁ
 יֵצֵא צַפְעָה, דְּאִיהוּ זוּהֶמָּא דְּאֶפְיִל נַחֲשׁ בְּחֹהָה, וְהָוָה
 יָדַע זוּהֶמָּא דִּילִיָּה דְּאֲתַפְּשֵׁט עַד קִינֵי חוּתֵן מִשָּׂה,
 וְכַד תְּמָא גְּלַגּוּלָא וַתִּיּוּבְתָא דִּילִיָּה תַפְּן, אָמַר (בראשית
 ד א) קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה, כְּעֵן יַדְעֵנָא לִיָּה דְּקִנִּיתִי
 לִיָּה בְּקִינֵי חוּתֵן מִשָּׂה, וְרוּחֶנָּא לִיָּה תַפְּן, וּבְגִין דָּא
 אֲתַמַּר קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה, וְדָא אִיהוּ רָזָא (קהלת
 ח ט) וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים וּבָאוּ וְכוּ'.

אָמַר לִיָּה רַבֵּי שְׁמַעוֹן, סָבָא סָבָא, וְאַמַּאי טָרַח
 קוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא בְּהוֹן, לְאִיִּתְאָה לֹון
 בְּגַלְגּוּלָא, אָמַר לִיָּה בְּגִין יִקְרָא דְּצַדִּיקָא לְאֶעְבְּרָא
 חוּבָא מִבְּנֵיָהוּ, דְּעַד דְּקִין תָּב בְּתִיּוּבְתָא פְּגִימוּ
 דְּאָדָם לָא אֲשַׁתְּלִים, וּבְגִין דָּא לִיקְרָא דִּילִיָּה טָרַח

לשון הקודש

בְּקִינֵי חוּתֵן מִשָּׂה, וְהַרְוַחְתִּי אוֹתוֹ שָׁם,
 וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה,
 וְהוּוּ סוּד שָׁל וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבוּרִים
 וּבָאוּ וְכוּ'.

אָמַר לוֹ רַבֵּי שְׁמַעוֹן: זְקוּן וְזָקוּן, וְלָמָּה טָרַח
 הַקְּדוּשׁ בְּרִידָה הוּא בְּהוֹן לְהַבִּיא אוֹתָם
 בְּגַלְגּוּלָא? אָמַר לוֹ: בְּשָׁבִיל כְּבוֹד
 הַצַּדִּיקִים, שְׂיַעֲבֵר הַחֲטָא מִבְּנֵיהֶם, שְׂעַד

וְהָאָדָם יָדַע, יָדַע חֲטָאוֹ בְּמַה?
 כְּמוֹ שְׁנֵאמַר וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת קַיִן,
 מִשׁוּם שְׁעָלִיָּה נֶאֱמַר כִּי מִשְׁרָשׁ נַחֲשׁ יֵצֵא
 צַפְעָה, וְזוֹ הוּוְהָמָּה שְׁהֶטִיל הַנַּחֲשׁ בְּחֹהָה,
 וְהִיָּה יוֹדַע זְהֻמָּתוֹ שְׁהֶתַּפְּשֵׁט עַד קִינֵי
 חוּתֵן מִשָּׂה, וּבְשָׂרָאָה אֶת הַגְּלַגּוּל
 וְהַתְּשׁוּבָה שָׁלוֹ שָׁם, אָמַר קִנִּיתִי אִישׁ אֶת
 יְהוָה, אִזּוּ יַדְעֵתִי אוֹתוֹ שְׁקִנִּיתִי אוֹתוֹ

קודשא בריך הוא בקין, והכי בכל רשיעיא דאינון
בני צדיקיא.

אמר ליה מאי איהו זוהמא דאפיל נחש בחות,
אמר ליה דא לילי"ת טפה סרוחה איהו
זוהמא, ואהי שאור שבעיסה דאתמר עלה מי
מעב שאור שבעיסה, ואיהו איבא דסמא"ל,
דאתמר ביה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותאכל, דא
מו"ת דאתמר עלה (משלי ה ה) רגליה יורדות מות,
ואהי טפה בישא זוהמא דאל אחר, סם מות
זוהמא וערלה דאילנא דמותא, ובגינה אוקמוה
בארי מתניתין אדם מושך בערלתו חוה.

ותוסף ללדת את אחיו את הבל, פתח ואמר
(תהלים קד כט) תוסף רוחם יגועון ואל עפרם
ישובון, תכא רמיו גלגולא דצדיקיא, ואחיו ליה

לשון הקודש

הפרי של סמא"ל, שנאמר בו ותקח
מפריו ותאכל, זה מו"ת, שנאמר עליה
רגליה ירדות מות, והיא טפה רעה,
זהמה של אל אחר, סם המות זהמה
וערלה של עין המות, ובגללה פרושה
בעלי המשנה אדם היה מושך בערלתו.
ותוסף ללדת את אחיו את הבל. פתח
ואמר: תוסף רוחם יגועון ואל עפרם

שקין שב בתשובה, הפגם של אדם לא
השתלם, ולכן לכבודו טרח הקדוש ברוך
הוא בקין, וכן בכל הרשעים שהם בני
צדיקים.

אמר לו: מה הזהמה שהפיל נחש בחות?
אמר לו: זו לילי"ת טפה סרוחה, היא
הזהמה, והיא שאור שבעיסה, שעליו
נאמר מי מעבב? שאור שבעיסה, והוא